

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2022-2025 d. 23-09-2025

Mødedato Tirsdag d. 23. september 2025 kl. 08:30

Mødested Teams møde

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af Byrådets udtalelse til Ankestyrelsen og opdatering af kommunens sagsbehandlings	4
C-sag: Drøftelse af en ny vision for en nikotinfri fremtid i Odense.....	8
D-sag: Aktuelle sager.....	11

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-G01-5-24

Sagsresumé

Godkendelse af dagsorden til møde i Ældre- og Handicapudvalget den 23. september 2025.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkendte dagsordenen.

Rådmand Brian Dybro deltog ikke i mødet.

Punkt 2: Godkendelse af Byrådets udtalelse til Ankestyrelsen og opdatering af kommunens sagsbehandlingsfrister

27.69.04-G01-1-25

Sagsresumé

Ankestyrelsen har den 20. juni 2025 gjort Odense Kommune opmærksom på, at kommunen ikke har offentliggjort sagsbehandlingsfrister for ansøgninger på alle relevante sagsområder, hvilket er i strid med retssikkerhedsloven. Byrådet er derfor blevet bedt om en udtalelse.

Denne sag har to formål:

- Fastlæggelse og godkendelse af nye sagsbehandlingsfrister i forvaltningerne
- Indstilling til at byrådet godkender udtalelsen til Ankestyrelsen, som svar på tilsynsudtalelsen.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen har i fællesskab udarbejdet et udkast til en udtalelse om, hvad henvendelsen giver byrådet anledning til.

I udkastet fremgår en række sagsbehandlingsfrister, som Ankestyrelsen har fremhævet mangler. Udkastet præsenterer også tre opsamlende sagsbehandlingsfrister, som gælder sager der ikke fremgår blandt nuværende offentliggjorte sagsbehandlingsfrister og nye sagsområder, der opstår som følge af ændret eller ny lovgivning.

Beskæftigelses- og Socialudvalget skal i den forbindelse godkende:

- En ny frist for ansøgninger om særlige klubtilbud.
- En generel frist på 12 uger inden for forvaltningsområde.
- Hjemviste sager fra Ankestyrelsen behandles inden for samme frist som den oprindelige ansøgning.

Børn- og Ungeudvalget skal i den forbindelse godkende:

- En ny frist for ansøgninger om at fungere som netværksplejefamilie.
- En generel frist på 12 uger for sager inden for forvaltningsområde.
- Hjemviste sager fra Ankestyrelsen behandles inden for samme frist som den oprindelige ansøgning.

Ældre- og Handicapudvalget har godkendt nye sagsbehandlingsfrister og en ny opsamlende sagsbehandlingsfrist den 26. august 2024.

Odense Kommune anerkender, at der inden for enkelte paragrafområder har manglet offentliggjorte sagsbehandlingsfrister, og har med denne sag fastsat og offentliggjort de nødvendige frister.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at **byrådet** godkender at Ankestyrelsen besvares som angivet i sagsfremstillingens afsnit Byrådet godkender udtalelse til Ankestyrelsen.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til Beskæftigelses- og Socialudvalget, at **udvalget** godkender de vejledende sagsbehandlingsfrister, som er angivet i sagsfremstillingens afsnit Vejledende nye og generelle sagsbehandlingsfrister i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til Børn- og Ungeudvalget, at **udvalget** godkender de vejledende sagsbehandlingsfrister, som er angivet i sagsfremstillingens afsnit Vejledende nye og generelle sagsbehandlingsfrister i Børn- og Ungeforvaltningen.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Rådmand Brian Dybro deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Den 20. juni 2025 har Ankestyrelsen rettet henvendelse til Odense Kommune for at gøre opmærksom på, at Odense Kommune handler i strid med retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort sagsbehandlingsfrister for ansøgninger på alle sagsområder. Det drejer sig om manglende offentliggjorte sagsbehandlingsfrister for bl.a. ansøgninger om hjælp til sygeplejeartikler efter lov om social service, ansøgninger om særlige klubtilbud og ansøgninger om at kunne fungere som netværksplejefamilie efter barnets lov. Ankestyrelsen har bedt Odense Byråd om en udtalelse om, hvad henvendelsen giver byrådet anledning til.

Ankestyrelsen vil offentliggøre udtalelsen på sin hjemmeside i anonymiseret form.

Forvaltningerne bemærker, at Ankestyrelsen i oktober 2024 bad Odense Kommune om en udtalelse i anledning af en stikprøve, som viste at kommunen ikke havde offentliggjort sagsbehandlingsfrister for ansøgninger på alle sagsområder. Ankestyrelsen oplyste ikke hvilke sagsbehandlingsfrister, der manglede at blive offentliggjort. Odense Kommune sendte en udtalelse til Ankestyrelsen i november 2024, hvor kommunen oplyste at man var i gang med en proces for at fastlægge og offentliggøre de manglende sagsbehandlingsfrister. Primo 2025 fastsatte og offentliggjorde Odense Kommune sagsbehandlingsfrister for de sagsområder, hvor der var konstateret manglende frister. Ankestyrelsens tilsyn har den 20. juni 2025 konstateret, at Odense Kommune fortsat mangler at offentliggøre enkelte sagsbehandlingsfrister. Dette har ført til endnu en udtalelse fra Ankestyrelsens tilsyn, som kan ses i bilag 1.

Forvaltningerne bemærker, at alle kommuner, der blev udtrukket til seneste stikprøve, har fået lignende udtalelser fra Ankestyrelsens tilsyn. Det betyder, at ingen af disse kommuner har oplyst sagsbehandlingsfrister på alle sagsområder. Heriblandt er også flere kommuner fra 6-by-samarbejdet.

Vejledende nye og generelle sagsbehandlingsfrister i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

I denne sag skal Beskæftigelses- og Socialudvalget godkende den vejledende sagsbehandlingsfrist for ansøgninger om særlige klubtilbud efter barnets lov samt en generel sagsbehandlingsfrist på 12 uger for sager inden for Beskæftigelses- og Socialforvaltningens sagsområder. Derudover skal udvalget godkende, at sager hjemvist fra Ankestyrelsen skal have samme frist som fristen i den konkrete ansøgningssag indenfor det enkelte sagsområde (bilag 2). Det betyder, at sager som Ankestyrelsen sender tilbage til genbehandling, bliver behandlet indenfor samme frist som den oprindelige ansøgningssag.

Ansøgninger om særlige klubtilbud efter barnets lov er den eneste ansøgning, der er placeret i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, som Ankestyrelsen har fremhævet mangler en sagsbehandlingsfrist. De øvrige ansøgninger, som Ankestyrelsen fremhæver, er placeret i henholdsvis Børn- og Ungeforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen.

Den generelle sagsbehandlingsfrist på 12 uger gælder for sager, der ikke fremgår blandt de nuværende offentliggjorte sagsbehandlingsfrister, og nye sagsområder, der opstår på grund af ændret eller ny lovgivning.

Vejledende nye og generelle sagsbehandlingsfrister i Børn- og Ungeforvaltningen

I denne sag skal Børn- og Ungeudvalget godkende den vejledende sagsbehandlingsfrist for ansøgninger om at fungere som netværksplejefamilie efter barnets lov samt en generel sagsbehandlingsfrist på 12 uger for sager inden for Børn- og Ungeforvaltningens sagsområder. Derudover skal udvalget godkende, at sager hjemvist fra Ankestyrelsen skal have samme frist som fristen i den konkrete ansøgningssag indenfor det enkelte sagsområde (bilag 3). Det betyder, at sager som Ankestyrelsen sender tilbage til genbehandling, bliver behandlet indenfor samme frist som den oprindelige ansøgningssag.

Ansøgninger om at fungere som netværksplejefamilier efter barnets lov er den eneste ansøgning, der er placeret i Børn- og Ungeforvaltningen, som Ankestyrelsen har fremhævet mangler en sagsbehandlingsfrist. De øvrige ansøgninger, som Ankestyrelsen fremhæver, er placeret i henholdsvis Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen.

Den generelle sagsbehandlingsfrist på 12 uger gælder for sager, der ikke fremgår blandt de nuværende offentliggjorte sagsbehandlingsfrister, og nye sagsområder, der opstår på grund af ændret eller ny lovgivning.

Byrådet godkender udtalelse til Ankestyrelsen

I denne sag skal byrådet godkende Beskæftigelses- og Socialforvaltningens, Ældre- og Handicapforvaltningens og Børn- og Ungeforvaltningens udkast til en udtalelse fra byrådet til Ankestyrelsen. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til udvalgene, at Ankestyrelsen besvares således:

Svar på Ankestyrelsens tilsynsudtalelse om Odense Kommunes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister, j.nr. 24-89041

Ved brev den 20. juni 2025 har Ankestyrelsen henledt Odense Kommunes opmærksomhed på, at kommunen ikke ses at have offentliggjort sagsbehandlingsfrister på alle relevante sagsområder. Ankestyrelsen har i den forbindelse bedt Odense Byråd om en udtalelse om, hvad henvendelsen giver byrådet anledning til.

Ankestyrelsen henviser til, at Odense Kommune mangler at offentliggøre sagsbehandlingsfrister for bl.a. ansøgninger om hjælp til sygeplejeartikler efter lov om social service, ansøgninger om særlige klubtilbud og ansøgninger om at kunne fungere som netværksplejefamilie efter barnets lov. Herudover nævner Ankestyrelsen ikke, hvilke konkrete sagsbehandlingsfrister der mangler at bliver offentliggjort.

Med henvisning til Ankestyrelsens brev den 20. juni 2025 vedrørende tilsynsudtalelsen om Odense Kommunes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister, fremsender byrådet i Odense Kommune hermed sin udtalelse til sagen.

Odense Kommune anerkender, at der inden for få paragrafområder har manglet sagsbehandlingsfrister for ansøgninger på kommunens hjemmeside. Kommunen bemærker i den sammenhæng, at forvaltningerne har en skærpet opmærksomhed på at få fastlagt og offentliggjort sagsbehandlingsfrister i overensstemmelse med retssikkerhedsloven, retssikkerhedsbekendtgørelsen og Ankestyrelsens generelle udtalelse den 15. december 2023.

Forvaltningerne har fastsat sagsbehandlingsfrister for de ansøgninger, som Ankestyrelsen fremhæver mangler.

Forvaltningerne har derudover fastsat generelle sagsbehandlingsfrister, der gælder for sager, der ikke fremgår blandt de nuværende offentliggjorte sagsbehandlingsfrister, og nye sagsområder, der opstår på grund af ændret eller ny lovgivning. Ældre- og Handicapforvaltningen har fastsat en generel sagsbehandlingsfrist på 4 uger for sager inden for lov om social service og ældreloven. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har fastsat en generel sagsbehandlingsfrist på 12 uger for sager inden for forvaltningens sagsområder. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har desuden fastsat, at sager hjemvist fra Ankestyrelsen vil have samme frist som fristen i den konkrete ansøgningssag indenfor det enkelte sagsområde. Børn- og Ungeforvaltningen har fastsat en generel sagsbehandlingsfrist på 12 uger for sager inden for lov om social service og barnets lov. Børn- og Ungeforvaltningen har desuden fastsat, at sager hjemvist fra Ankestyrelsen vil have samme frist som fristen i den konkrete ansøgningssag indenfor det enkelte sagsområde.

De manglende sagsbehandlingsfrister, som Ankestyrelsen har fremhævet i brevet den 20. juni 2025, findes herunder i tabel 1 og 2. Ansøgning om hjælp til sygeplejeartikler er placeret i Odense Kommunes Ældre- og Handicapforvaltning. Ansøgning om særlige klubtilbud er placeret i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Ansøgning om at fungere som netværksplejefamilie er placeret i Børn- og Ungeforvaltningen.

Tabel 1: Sagsbehandlingsfrister i forbindelse med lov om social service.

§	Lov om social service	Sagsbehandlingsfrist	Lovbestemt frist
§ 122	Ansøgning om hjælp til sygeplejeartikler	Op til 5 hverdage	Nej

Tabel 2: Sagsbehandlingsfrister i forbindelse med Barnets lov

§	Barnets lov	Sagsbehandlingsfrist	Lovbestemt frist
§ 82, stk. 2	Ansøgning om særlige klubtilbud	12 uger	Nej

§	Barnets lov	Sagsbehandlingsfrist	Lovbestemt frist
§ 58, stk. 1	Ansøgning om at fungere som netværksplejefamilie	12 uger	Nej

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Bilag 1: Brev fra Ankestyrelsen vedrørende sagsbehandlingsfrister

Bilag 2: Sagsbehandlingstider for Beskæftigelses- og Socialforvaltningen 2025

Bilag 3: Sagsbehandlingstider for Børn- og Ungeforvaltningen 2025

Punkt 3: C-sag: Drøftelse af en ny vision for en nikotinfri fremtid i Odense

29.00.00-A00-20-24

Sagsresumé

Odense Byråd vedtog i 2017 en ambitiøs vision om et røgfrit Odense i 2030 med målsætningen, at ingen børn og unge under 18 år skulle ryge i 2025. Den seneste Sundhedsprofilundersøgelse viser også, at færre unge starter med at ryge sammenlignet med tidligere år. Siden visionen om et røgfrit Odense blev formuleret i 2017, har markedet for nikotinprodukter ændret sig markant. Der er sket betydelige forskydninger i både udbud og anvendelse, især med fremkomsten og den stigende brug af nye nikotinformer som e-cigaretter, vapes og nikotinposer - særligt blandt unge. Denne udvikling har skabt behov for en opdateret og tidssvarende vision, der afspejler de aktuelle udfordringer og tendenser.

Sundhedsudvalget besluttede den 12. august 2025, at en ny vision for forebyggelse af rygning og nikotinforgbrug skal vedtages i denne byrådsperiode. Med denne sag skal fagudvalgene drøfte udkastet til visionen og bidrage til den videre udvikling af en konkret handleplan. Der er udarbejdet et visionspapir, som indeholder en rammesætning for visionen og den videre proces for udarbejdelse af handleplan. Visionspapiret skal dermed fungere som et samlet kommunikationspapir om selve visionen: "Fremtidens Odense er røg- og nikotinfri".

Visionspapiret har været drøftet og er godkendt i Chefforum for Sundhed, der fungerer som styregruppe for arbejdet på tværs af forvaltningerne. Udkastet til visionspapiret er vedlagt sagen som bilag til drøftelse.

Sagen behandles i Sundhedsudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget, Børn- og Ungeudvalget, Ældre- og Handicapudvalget samt By- og Kulturudvalget.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen samt By- og Kulturforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at de drøfter visionen for forebyggelse af rygning og nikotinforgbrug i Odense Kommune.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Rådmand Brian Dybro deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Odense Byråd vedtog i 2017 visionen om et røgfrit Odense i 2030 med den første røgfrie generation i 2025. Visionen omfatter alle borgere i Odense Kommune, men har et særligt fokus på forebyggelse af rygning blandt børn og unge - med målsætningen, at ingen under 18 år skulle ryge i 2025. Den seneste Sundhedsprofilundersøgelse, forelagt udvalget den 11. marts 2025, viser, at der er færre unge, der starter med at ryge sammenlignet med tidligere år. Dog har markedet for nikotinprodukter ændret sig siden visionen blev formuleret i 2017, og udbuddet af nikotinprodukter er steget markant. Produkter som puff bars, snus og nikotinposer appellerer særligt til unge gennem smagsstoffer, farverigt design og øget social accept. Ulovligt salg via sociale medier har gjort produkterne nemt tilgængelige og målrettet børn og unge, hvilket skaber nye og komplekse udfordringer.

Nikotineksponering blandt unge er bekymrende, da deres hjerner er særligt sårbare over for de skadelige virkninger, hvilket kan påvirke kognitiv udvikling, indlæringssevne og psykisk helbred. Evidens viser, at brug af e-cigaretter øger risikoen for helbredsskader, herunder nikotinforgiftning, neurologiske krampeanfald, forbrændinger og lungeskader. Desuden er der øget sandsynlighed for, at forbrug af e-cigaretter og røgfrie nikotinprodukter fører til konventionel rygning og brug af andre rusmidler. Der er ingen evidens for, at e-cigaretter eller røgfrie nikotinprodukter er effektive

hjælpe midler til rygestop. Tværtimod kan disse produkter øge den generelle eksponering for nikotin og fastholde brugere i afhængighed.

I september 2025 har Kræftens Bekæmpelse sammen med en række andre organisationer fremsat en fælles appel til Folketinget om et endeligt opgør med tobak og nikotin. Appellen udtrykker en ambition om, at Danmark skal være helt fri for tobak og nikotin som forbrugerprodukter senest i 2035. Appellen afspejler en stigende samfundsmæssig opmærksomhed på nikotins skadevirkninger, hvor også kommercielle aktører fra detailbranchen, har engageret sig i indsatsen. En ny vision i Odense Kommune, der afspejler den fælles ambition om et tobaks- og nikotinfrit Danmark, vil kunne positionere Odense som foregangskommune, der tager ansvar og går foran med forebyggende indsatser.

Ny vision

På baggrund af ovenstående er der udarbejdet et udkast til en ny vision, som skal danne grundlag for en samlet og helhedsorienteret indsats.

Visionen lyder: Fremtidens Odense er røg- og nikotinfri.

Visionen er forankret i ambitionen om at skabe sunde rammer for børn og unge og bygger videre på politikken Flere sunde leveår, hvor målet er, at odenseanerne i 2035 skal have flere sunde leveår end landsgennemsnittet. Rygning og nikotinforbrug er blandt de største barrierer for at nå dette mål - og derfor et centralt indsatsområde.

I tråd med dette fokus har Ekspertrådet for Forebyggelse og Sundhedsfremme, som kom med deres anbefalinger i maj 2025 peget på nikotin som et af de væsentligste indsatsområder for kommunen. Rådet har understreget betydningen af strukturel forebyggelse og tidlig indsats - særligt i forhold til børn og unge - og har bidraget til at kvalificere arbejdet med en ny vision.

Visionen er ikke alene et sundhedspolitisk mål, men en bred samfundsambition, der handler om at ændre normer og skabe nye fællesskaber, hvor nikotin ikke forbindes med ungdomskultur, identitet eller sociale relationer. Det handler om at gøre det sunde valg til det lette valg - og om at tage ansvar for næste generation.

Visionspapiret har været drøftet og er godkendt i Chefforum for Sundhed, der fungerer som styregruppe for arbejdet på tværs af forvaltningerne. Udkastet til visionspapiret er vedlagt sagen som bilag til drøftelse.

Sundhedsudvalget har afsat midler over flere år til en ny vision og handleplan med midler fra Sundhedspuljen. Sundhedsudvalget godkendte den 17. juni 2025 således udmøntningen af midler fra Sundhedspuljen på hhv. 0,3 mio. kr. i 2025 til arbejdet med en ny vision og handleplan og, at der i 2026 og 2027 afsættes 1,2 mio. kr. årligt svarende til 2 årsværk, der skal arbejde med en ny vision og indsatser på området.

Næste skridt

Det videre arbejde bygger på erkendelsen af, at en bred og grundig inddragelse af både målgrupper og relevante aktører er afgørende for at skabe ejerskab og sikre en solid forankring af visionen. Særligt bliver dialogen med børn og unge central for at afdække, hvordan kommunen bedst kan understøtte dem i at vælge et liv uden nikotin i alle dets former fra starten. Chefforum for Sundhedsområdet, der fungerer som styregruppe for projektet, har understreget vigtigheden af en involverende proces, hvor fagpersoner, civilsamfund og politikere bidrager aktivt til udviklingen.

På den baggrund igangsættes i efteråret 2025 en bred inddragelsesproces, som skal kvalificere den kommende handleplan. Visionen er her tænkt som en fælles retning for Odense Kommunes fremtidige arbejde med forebyggelse af rygning og nikotinformbrug - ikke som en færdig løsning med fastlagte mål og tidshorisonter - og den skal danne grundlag for en konkret, forpligtende handleplan med politiske ambitioner og målbare pejlemærker. Det er i handleplanen, at det politiske råderum bringes i spil, og hvor der bliver mulighed for at prioritere indsatser, fastsætte tempo og formulere konkrete mål for fremdrift og effekt. Som led i processen etableres i 2026 et særskilt politisk spor med inddragelse af fagudvalg og Byråd, hvor de strategiske og operationelle rammer for implementeringen drøftes og besluttet.

Der vil blive forelagt en sag med forslag til den kommende proces for færdiggørelse og vedtagelse af handleplanen for det kommende Sundheds-, Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget 1.halvår 2026.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Fremtidens Odense er røg- og nikotinfri.pdf

Punkt 4: D-sag: Aktuelle sager

00.22.00-G01-10-24

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Der var intet til dette punkt.